
Plan van aanpak 2022-2023

Binnenstad, Kruiskamp en de Koppel

---

foto: Simon Lamme

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Gebiedsbeschrijving
3. Belangrijkste cijfers, feiten en ontwikkelingen
4. Sterkte-Zwakte analyse en trends
5. Prioriteiten vanuit het gebied
6. Thema Groeiende stad
  - **Prioriteit 1**
Verbeteren openbare ruimte (Autoluw, Fietsparkeren/afval/zwerfvuil/ontwikkeling pleinen)
  - **Prioriteit 2**
Visievorming over langere termijn en integraal (Sociaal, fysiek, veilig, economie, cultuur)
7. Thema Duurzame Stad
  - **Prioriteit 3**
Klimaatdoelen centraal
8. Thema Inclusieve en veilige stad
  - **Prioriteit 4**
Versterken van ontmoeting en onderling contact
  - **Prioriteit 5**
Een veilige woonomgeving en werkomgeving (tegengaan ondermijning)

Bijlagen

- Benutte beleidskaders
- Planning

1. Inleiding

Voor u ligt voor het eerst het plan van aanpak Binnenstad (Stadskern, Nederberg tot Stationsgebied, Eemkwartier), Kruiskamp en de Koppel. Hierin leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in het gebied en waarop de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties de komende twee jaar extra gaat inzetten. Het onderscheid tussen Binnenstad en Kruiskamp en de Koppel wordt zoveel mogelijk scherp gehouden, omdat de Binnenstad een bijzondere wijk is.

De inzet op prioriteiten moet leiden tot zichtbare resultaten en tot samenhang tussen wat bewoners, maatschappelijke organisaties en de gemeente doen. De gebiedsmanager regisseert uitvoering van dit plan en zorgt ervoor dat actuele zaken in het gebied die om actie vragen samen met partners en bewoners worden opgepakt.

3

1.1 Samen met de wijk

Het plan van aanpak is gemaakt met inbreng van alle partners in de wijk: bewoners, ondernemers, politie, zorg- en welzijnsinstellingen en gemeentelijke afdelingen. Om maatwerk te kunnen leveren, voerden we in 2020 gesprekken en organiseerden we bijeenkomsten. Ook namen we deel aan gesprekken die georganiseerd zijn door anderen, zoals de reguliere en themagerichte bijeenkomsten van het Binnenstads Bewoners Netwerk (BBN) en Buurtbestuur BKK (Binnenstad/Kruiskamp/De Koppel), KVO Eemplein, bijeenkomsten van welzijnsorganisatie Indebuurt033 - met name rondom het Wijkplan 2022 - of bijeenkomsten rondom projecten en thema's van de gemeente.

1.2 Thema's

In Binnenstad en Kruiskamp, de Koppel worden prioriteiten ervaren op de onderstaande thema's. Deze sluiten aan bij de raadsprioriteiten van de gemeente Amersfoort.

- Groeiende Stad
- Duurzame Stad
- Inclusieve en veilige stad

Voor de Binnenstad zijnde pijlers uit de Visie Stadshart meegenomen: beleving en ontmoeting voorop, stadshart is voor iedereen, oud(e) en nieuw(e) bebouwing, kwaliteit van natuur en milieu.

1.3 Leeswijzer

Na een gebiedsbeschrijving en analyse in cijfers en in beleving worden de belangrijkste thema's vertaald in prioriteiten. Vervolgens worden per prioriteit de activiteiten benoemd.

De activiteiten voldoen aan een of meer van de volgende criteria:

- Integraal; portefeuille overstijgend.
- Grote bewoners betrokkenheid/ wens vanuit bewoners.
- Vernieuwende werkwijze.
- Extra sturing nodig op bestaand beleid.

Dit plan is een levend document en gebeurtenissen en ontwikkelingen op sociaal of fysiek gebied of op het gebied van veiligheid, economie of cultuur kunnen aanleiding zijn om de prioriteiten te wijzigen.

2. Gebiedsbeschrijving

De Stads kern van Amersfoort, kent bebouwing vanaf de Middeleeuwen tot de 21e eeuw. De Stads kern is door het rijk aangewezen als beschermd stadsgezicht, vanwege de nog bijzondere gaafheid van de middeleeuwse kern. De oorspronkelijke structuur, waterlopen en bebouwing zijn nog voor een groot deel intact. Veel panden zijn aangewezen als rijksmonument, gemeentelijke monument of beeldbepalende pand. De samenhang in het historisch stadsbeeld maakt dat Amersfoort een heel aantrekkelijk en bijzonder stadshart heeft, voor bewoners en een groeiend aantal bezoekers. De historische waarde heeft daarmee ook positieve economische neveneffecten. Een zorgvuldige instandhouding van de cultuurhistorische waarde van de binnenstad is daarom een belangrijk speerpunt voor Amersfoort.

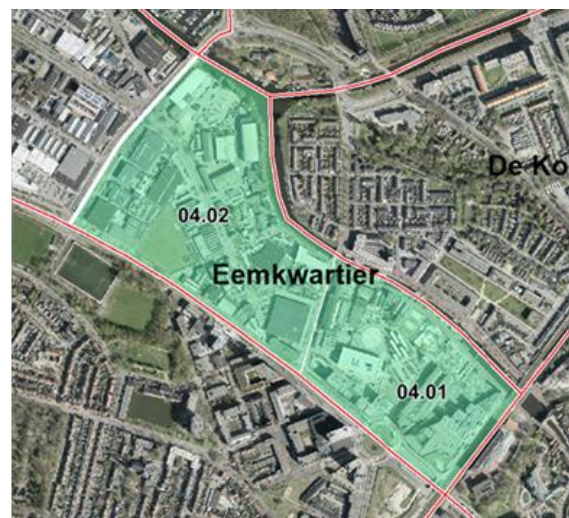
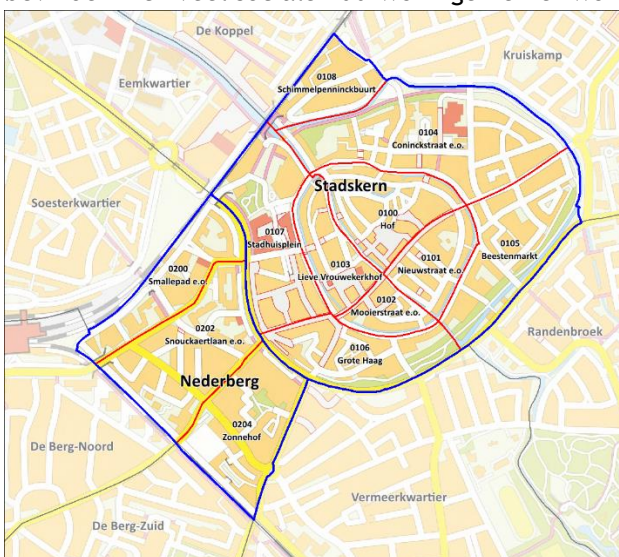
De Stads kern is verder de locatie die met een verscheidenheid aan winkels, horeca en uitgaansgelegenheden aantrekkelijk is voor inwoners en toeristen. Ook zijn er in het centrum veel bedrijven gevestigd die voor werkgelegenheid zorgen. Daarnaast heeft de Stads kern 5.600 inwoners, waarbij het percentage twintigers het grootst is Het groene Zocherplantsoen om de Stads kern, draagt bij aan de aantrekkelijkheid van het gebied.

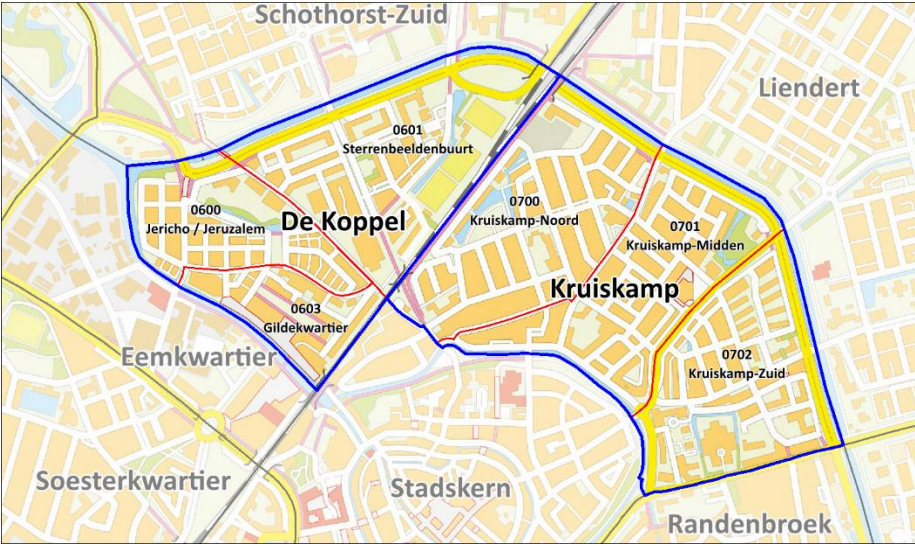
Nederberg (voorheen Zonnehof) is een wijk waar naast zo'n 1.800 bewoners veel kantoren en (dienstverlenende) bedrijven zijn gevestigd. De woningen en bedrijfsgebouwen dateren van de jaren twintig in de vorige eeuw tot aan recente nieuwbouw.

Het Eemkwartier (met het Eemplein) is een wijk die tot 2021 nog deel uitmaakte van bedrijventerrein Isselt. De wijk is in de afgelopen tien jaar sterk getransformeerd tot een grootstedelijk woongebied met voorzieningen (winkels, bibliotheek) die passen bij een centrumgebied. Ook zijn er - met name in buurt De Nieuwe Stad - veel kleine bedrijfjes gevestigd.

De Koppel kent drie verschillende buurten met elk een geheel eigen karakter. Jericho/Jeruzalem bestaat vooral uit kleine eengezinswoningen, vrijwel uitsluitend in de sociale huur sector. In de Sterrenbeeldenbuurt zien we vooral flats, verhuurd door een corporatie, terwijl meer dan 50% van de woningen in het Gildekwaartier koopwoningen zijn van na 2000.

De drie buurten (noord, midden en zuid) in Kruiskamp zijn homogener. Vooral in Kruiskamp-Midden bevinden zich veel sociale huurwoningen en er wonen relatief veel senioren.

3. Belangrijkste cijfers, feiten en ontwikkelingen

De cijfers zijn afkomstig uit diverse bronnen (zoals bewonersenquête, www.amersfoortincijfers.nl, politieregistraties en wijkscans). De volledige wijkscans en bronvermeldingen zijn op te vragen bij de gebiedsmanager. Om de informatie inzichtelijk en overzichtelijk te houden komt eerst de Binnenstad aan de orde en erna Kruiskamp en de Koppel.

3.1 Kerncijfers: Kenmerken bevolking en wonen per buurt¹

onderwerp	inwoners	0-17 jaar	%65+	alleen staand	minima	lage opl	soc. huur
Hof	719	7,1%	11,0%	71,2%	6,4%	12,0%	14,7%
Nieuwstraat e.o.	452	7,7%	12,0%	58,6%	8,3%	23,4%	16,8%
Mooierstraat e.o.	162	13,0%	11,0%	62,9%		16,1%	22,0%
Lieve Vrouwekerkhof	459	9,6%	21,0%	58,8%	12,5%	16,0%	34,2%
Coninckstraat e.o.	1.259	8,5%	20,0%	62,8%	13,5%	20,0%	39,6%
Beestenmarkt	1.050	7,1%	22,0%	60,9%	6,9%	14,3%	9,9%
Grote Haag	482	9,3%	10,0%	61,6%	11,9%	15,7%	34,9%
Stadhuisplein	615	3,9%	19,0%	73,9%	26,9%	27,3%	9,2%
Schimmelpenninckbuurt	398	16,3%	19,0%	59,3%	2,4%	11,9%	13,2%
Totaal Stads Kern	5.596	8,3%	17,0%	63,8%	11,1%	17,4%	23,1%
Smallepad e.o.	374	0,8%	1,0%	74,2%	x	x	0,0%
Snouckaertlaan e.o.	852	10,4%	21,0%	67,0%	14,0%	19,0%	35,0%
Zonnehof (buurt)	564	10,0%	23,0%	59,0%	5,0%	11,0%	12,0%
Totaal Nederberg	1.790	8,4%	18,0%	66,2%	12,8%	16,4%	18,7%
Totaal Amersfoort	157.272	24,7%	15,0%	45,3%	7,6%	25,0%	29,4%
	8,5%	score ruim boven gemiddelde van Amersfoort					
	2,9%	score ruim onder gemiddelde van Amersfoort					

Het Eemkwartier (met het Eemplein) telde op 1-1-2021 142 inwoners. Gezien dit kleine aantal is verdere opsplitsing niet aan de orde.

3.2 Bevolking

- Zowel stads kern als Nederberg zijn vooral in trek bij twintigers. Stads kern telt daarnaast ook relatief veel (jonge) dertigers en zestigers. Nederberg huisvest daarnaast ook veel zeventigers.
- Beide wijken worden gekenmerkt door een hoog aandeel alleenstaanden, terwijl er juist weinig (een- en tweeouder)gezinnen wonen.

¹ De cijfers in de tabel zijn van 1-1-2021. De gegevens over inkomen en opleiding dateren van 2018.

- De wijk Eemkwartier telt nu nog 142 inwoners (1-1-2021). De verwachting is dat de wijk in de komende tien jaar zal uitgroeien tot een wijk met circa 6.000 inwoners. Plannen hiervoor worden uitgewerkt via het project ‘Langs Eem en Spoor’.

3.3 Wonen

- In Nederberg nam het aantal woningen de afgelopen jaren fors toe, met name door de verbouwing van de bibliotheek tot appartementen. Voor Stadskern gaat het om een beperkte toename. De verhouding is 75% particulier bezit en 25% sociale huur.
- Voor de komende tien jaar liggen er plannen om nieuwe woningen te bouwen. In de Stadskern gaat het om circa 90 woningen, deels ook om woonruimte boven winkels, voor Nederberg om circa 350 woningen, met name appartementen.
- Het Eemkwartier telt momenteel nog 79 woningen, overwegend in buurt Eemplein. Voor de komende tien jaar zijn er dit gebied naar verwachting zo’n 2.300 nieuwe woningen gepland, deels op Eemplein, maar vooral in de Kop van Isselt, waar zich nu nog vooral bedrijven bevinden. Daarmee zal de wijk uitgroeien tot een woonwijk met rond de zes duizend inwoners.

Sterkte: Er komt ruimte voor nieuwe woningen.

Zwakte: De openbare ruimte, zoals die er nu is, komt onder druk te staan.

3.4 Werk en inkomen

- Stadskern/Nederberg vormt als centrumgebied een belangrijke werklocatie binnen Amersfoort. Er vinden 13.200 mensen een baan, dit is bijna 15% van alle Amersfoortse werkgelegenheid. De belangrijkste werkverschaffers zijn de groot- en detailhandel (2350 banen), openbaar bestuur en overheidsdiensten (met 1940 banen) en horeca (1460 banen).
- Deze wijken kennen relatief veel huishoudens met een inkomen tot 105% van het bijstandsniveau. Dit aandeel is vooral in Nederberg toegenomen.
- Bewoners van Stadskern en Nederberg zijn doorgaans hoger opgeleid dan de gemiddelde Amersfoorter. Dat hangt ook samen met de leeftijdsopbouw en de aantrekkelijkheid van het centrum voor studenten.
- Het Eemkwartier is een nieuwe wijk - voorheen nog onderdeel van bedrijventerrein Isselt - waar nog vooral gewerkt wordt. Er zijn 187 bedrijven gevestigd die samen zorgen voor circa 2.900 banen (van 1 uur en meer per week, bron: PAR, 2000). De belangrijkste sectoren vormen groot- en detailhandel (circa 900 banen), advisering, onderzoek en specialistische, zakelijke dienstverlening (circa 600 banen), onderwijs (540 banen) en horeca (ongeveer 220 banen). Voor de komende tien jaar zullen veel bedrijven, met name in De Kop van Isselt, plaatsmaken voor woningen.
- Ondernemers en eigenaren zijn georganiseerd in Ondernemers Binnenstad Amersfoort(OBA) en Vereniging Eigenaren Binnenstad Amersfoort (VEBA)

Sterkte: Hoog opleidingsniveau van bewoners

Sterkte: Ondernemers en pandeigenaren zijn goed georganiseerd.

Zwakte: Bewoners zijn voornamelijk op buurniveau georganiseerd

Zwakte: Toename bewoners in Nederberg met bijstand

Leegstand

- De wijken Stadskern, Nederberg en Eemkwartier tellen bij elkaar 737 winkels, horecazaken en andere commerciële bedrijven. Dit is ruim 40% van het totaal aantal commerciële bedrijven in Amersfoort. Vooral kleding- en horecazaken zijn sterk vertegenwoordigd in het stadscentrum.
- Van al deze bedrijven stond in Stadskern bijna 10% en in Nederberg 12% leeg. Daarmee was het leegstandspercentage veel hoger dan in Eemkwartier (3,4%) en in Amersfoort totaal (6,5%).

Zwakte: De leegstand van winkels/horeca/bedrijven

3.5 Gezondheid, zorg en welzijn

- Actuele cijfers over gezondheid en welbevinden zijn beperkt beschikbaar voor Stads kern/Nederberg.² Wel blijkt uit landelijk onderzoek dat er een duidelijke samenhang is tussen gezondheid/leefstijl en opleidingsniveau. Het feit dat inwoners van dit centrumgebied doorgaans hoger zijn opgeleid dan gemiddeld in Amersfoort is een indicatie dat de bewoners ook in het algemeen gezonder zijn.
- Volwassen personen in Stads kern/Nederberg zijn positiever over hun gezondheid dan de gemiddelde volwassen Amersfoorter.
- De cijfers laten zien dat overgewicht iets minder dan gemiddeld voorkomt onder de (volwassen) inwoners. Jongeren in de wijk bewegen gemiddeld minder dan het Amersfoorts gemiddelde: slechts een derde beweegt 5 dagen per week minimaal een uur.
- Het overgrote deel van de senioren in de wijk heeft het gevoel regie te hebben over het eigen leven.
- Het aandeel huishoudens dat gebruik maakt van het wijkteam ligt in Stads kern en Nederberg iets lager dan gemiddeld in Amersfoort. Een beroep doen op ondersteuning volgens 2 of 3 verschillende wetten (Participatiewet, Wmo en/of Jeugdzorg), de zogenaamde stapeling van zorg door huishoudens komt hier minder voor. Daarentegen ligt het gebruik van Wmo-maatwerkregelingen juist relatief hoog.
- Het aandeel jongeren dat gebruik maakt van Jeugdzorg is eveneens laag in Stads kern en Nederberg. Vaak blijkt dat jeugdzorg vooral gebruikt wordt door huishoudens met een hogere opleiding. Zij weten de wegen naar professionele hulpverlening beter te vinden. Daardoor lijkt de jeugdhulp vaak niet terecht te komen bij de meest kwetsbare jongeren.

3.6 Leefbaarheid en veiligheid

- Bewoners van de Stads kern beoordelen het woonklimaat doorgaans positiever dan gemiddeld in Amersfoort, zoals onder meer blijkt uit het rapportcijfer voor de buurt en de mate waarin men gehecht is aan de buurt.³
- De sociale cohesie ligt op het niveau van Amersfoort. Hoewel veel bewoners gesteld zijn op sociale contacten, wordt de samenhang negatief beïnvloed door de grotere doorstroming.
- Bewoners in de Stads kern oordelen kritisch over de fysieke leefomgeving. In hun ogen is er vooral sprake van zwerfvuil en vernielingen. Wel is men doorgaans tevreden over het onderhoud aan de openbare ruimte.
- Nederberg en vooral Stads kern scoren hoog met het aantal misdrijven per 1000 inwoners. Dit hangt vooral samen met de specifieke functie van de binnenstad als uitgaanscentrum en het grote aantal bezoekers dat voor winkelen, werken en uitgaan naar het centrum komt. Ook laat de tabel zien dat het aantal misdrijven in het eerste coronajaar (2020) fors is gedaald: veel sterker dan gemiddeld in Amersfoort. Dit is een logisch gevolg van de coronamaatregelen.

² De meeste cijfers over de gezondheid zijn afkomstig van de GGD en alleen beschikbaar voor de wijken Stads kern en Nederberg samen. Bovendien zijn veel cijfers van kinderen en volwassenen tot 65 jaar onvoldoende betrouwbaar voor weergave. De cijfers dateren van 2016 (volwassenen en senioren) en 2019 (jeugd). De cijfers van de gezondheidsmonitor die in 2020 is gehouden komen rond de zomer beschikbaar. Voor Eemkwartier zijn geen cijfers beschikbaar.

³ De cijfers zijn vooral afkomstig uit de monitor Leefbaarheid en Veiligheid. De steekproefaantallen zijn te klein voor Nederberg en Eemkwartier, waardoor het niet mogelijk is om hiervoor betrouwbare uitspraken te doen.

- Het aantal geweldsmisdrijven ligt in Stads kern/Nederberg aanzienlijk hoger dan gemiddeld in Amersfoort. Maar sinds 2016 is het aantal misdrijven in dit gebied gehalveerd.
- Het aantal woninginbraken per 1000 inwoners is laag in deze wijken t.o.v. het gemiddelde.
- Met het aantal meldingen van jeugdoverlast per 1000 inwoners steekt vooral Stads kern ongunstig af ten opzichte van het gemiddelde van Amersfoort. In het eerste coronajaar waren er relatief veel meldingen van jeugdoverlast, maar dat had vooral te maken met het niet naleven van coronaregels.
- Inwoners van de Stads kern voelen zich relatief vaak onveilig. Dit hangt ook samen met het uitgaansleven en -publiek. Bewoners ervaren relatief veel sociale overlast in de Stads kern. Het gaat hierbij vooral om drugsoverlast en de overlast van jongeren die al dan niet onder invloed van alcohol en drugs zijn. Daarnaast noemt men de overlast van zwervers/daklozen en van personen met verward gedrag.
- De verkeersveiligheid wordt lager gewaardeerd dan gemiddeld. Dit is verklaarbaar vanuit de hoge verkeersintensiteit op de vaak krappe wegen in de binnenstad. Er kwam een autoluwe binnenstad om sluipverkeer tegen te gaan.. Men lijkt nog niet altijd gewend te zijn aan veranderde regels en zijn deze ook niet altijd duidelijk, zoals de veranderde rijrichtingen en aanpassing van venstertijden van winkels.
- Het overlegorgaan ‘Veilig uitgaan’ voert regie op dit thema. Aan dit overleg nemen o.a. *politie, Vru, Artikel 1 MN, KHN, gemeente deel*.
- Van het Eemkwartier zijn wel cijfers in politieregistraties beschikbaar Maar de aantallen zeggen echter weinig als dit is gerelateerd aan het kleine aantal inwoners van deze wijk.

Sterkte: Bewoners zijn positief over het woonklimaat

Sterkte: Veilig uitgaan is onder de aandacht.

Sterkte: Gereguleerd verkeerssysteem (autovrij, vergunningen)

Zwakte: Waardering en gevoel verkeersveiligheid

Zwakte: Ergernissen zijn er over zwerfvuil

Zwakte: Beleving overlast jongeren/dak en thuislozen

3.7 Top - vijf van buurtproblemen

In de Stadspeiling die elke twee jaar in de oneven jaren wordt gehouden, is de vraag gesteld “Wat is het belangrijkste probleem in uw buurt, waarvan u vindt dat het met voorrang moet worden aangepakt?” Inwoners konden daarbij kiezen uit een lijst van 25 voorvallen of problemen. Voor Stads kern en Nederberg leidde dat tot de volgende top-5 in 2019 (met tussen haakjes de rangorde in 2017).

Top-vijf buurtproblemen Stads kern/Nederberg 2019 (2017)

Stads kern/Nederberg	Amersfoort
1 (2) te hard rijden	1 (1) parkeeroverlast / gebrek parkeerruimte
2 (3) rommel op straat	2 (2) te hard rijden
3 (1) parkeeroverlast / gebrek parkeerruimte	3 (4) rommel op straat
4 (5) overlast van groepen jongeren	4 (3) hondenpoep
5 (-) drugsoverlast	5 (6) woninginbraak

Bron: Stadspeiling

Een andere (actuele) ergernis vormt de overlast van geparkeerde fietsen in het kernwinkelgebied (Langestraat/De Kamp). Hoewel er meerdere bewaakte en overdekte fietsenstallingen zijn, worden deze maar beperkt gebruikt. De ergernis leeft wellicht meer onder ondernemers (winkels, horeca) dan onder de binnenstadbewoners.

Er is tenslotte geen APV voor het ophalen van bedrijfsafval , waardoor de afvalophaalbedrijven op verschillende dagen komen. Hierdoor staat er vaak langere afval op straat en geeft dit overlast.

Zwakte: Fietsparkeren is nog niet op orde

3.8 Milieu en duurzaamheid

In het coalitieakkoord vormt de verduurzaming en het streven naar een schoner milieu een belangrijke doelstelling. Hierover is echter weinig concrete informatie op wijkniveau beschikbaar. Cijfers over Eemkwartier zijn niet beschikbaar. Hieronder volgt een overzicht van wat we wel weten:

- Het aandeel gebouwen met zonnepanelen is in Stads kern beperkt: circa 3,3% tegen 16% gemiddeld in Amersfoort. Waarschijnlijk komt dit door het beschermd stadsgezicht van een deel van de huizen in Stads kern en het relatief hoge aantal appartementen in zowel Stads kern als Nederberg.
- Verder is er sprake van verstening, vooral in Nederberg: een groot deel van het gebied is verhard, wat weer kan leiden tot hittestress en een slechte afwatering in tijden van overvloedige regen.
- Stads kern ligt iets onder het gemiddeld aardgasgebruik in Amersfoort, vermoedelijk door de relatief kleine huizen. Nederberg ligt er flink boven, wellicht komt dit door een slechtere isolatie van de huizen.
- Het elektriciteitsgebruik ligt vrij laag in de Stads kern, vergeleken met Amersfoort gemiddeld. Dit zou kunnen komen door het hoge percentage alleenstaanden in deze wijk. In Nederberg is het percentage alleenstaanden ook hoog, maar ligt het elektriciteitsgebruik dicht bij het gemiddelde in Amersfoort. Het is onduidelijk waarom het in Nederberg niet zo laag als in de Stads kern is.
- Er zijn pilots voor deelmobiliteit in de Binnenstad voor zowel fietsen, scooters als auto's.

Sterkte: Energieverbruik ligt laag.

Zwakte: Verstening, weinig zonnepanelen, weinig cijfers op wijkniveau

Hittestress en wateroverlast

Via de Atlas voor de Leefomgeving is er op gedetailleerd schaalniveau informatie beschikbaar over allerlei zaken op gebied van klimaatverandering en duurzaamheid. Stads kern, Nederberg en Eemkwartier zijn met hun hoge bebouwingsdichtheid extra kwetsbaar voor hittestress.

Ook is er in deze wijken meer kans op wateroverlast, mede door de lage ligging.

3.9 Cultuur

Amersfoort kent een levendig cultureel klimaat, al zien we dat we qua voorzieningenniveau een inhaalslag en een schaa sprong te maken hebben (Amersfoort staat als 15^e stad van Nederland op plek 23 van de Cultuur Index). In de Cultuurvisie 2030 staan onze ambities voor het cultureel klimaat in Amersfoort verwoord. In het cultureel regioprofiel voor de stedelijke regio Utrecht staan de plannen en ambities voor de regio verwoord.

Concreet betekent dat, dat er nu wordt ingezet op een toekomstvisie Podia (welke podiumvoorzieningen zijn nodig in een stad van deze aard en omvang, over pakweg 15 jaar?), er plannen worden ontwikkeld voor Museum Amersfoort.NL (de doorontwikkeling van Amersfoort in C, inclusief Elleboogkerk) en dat we werken aan de thema's talentontwikkeling, ruimte voor makers, cultuurparticipatie en Diversiteit&Inclusie

Sterkte: Amersfoort heeft een levendig cultureel klimaat en goede voorzieningen.

3.10 Kerncijfers Kruiskamp de Koppel

onderwerp	inwoners	0-19	%65+	alleen/ eenouder	minima	lage opl.	soc. huur
De Koppel	3.203	19,2%	19,8%	53,8%	13,3%	29,0%	57,5%
- Jericho/ Jeruzalem	621	15,3%	26,6%	60,1%	16,3%	39,3%	92,9%
- Sterrenbeeldenbuurt	1.763	24,0%	11,1%	53,2%	18,1%	36,1%	61,0%
- Gildekwartier	819	11,7%	33,5%	50,0%	3,4%	12,8%	24,7%
Kruiskamp	6.355	23,7%	14,2%	51,7%	15,5%	38,1%	48,9%
- Kruiskamp-Noord	2.426	27,1%	10,8%	46,6%	13,8%	31,1%	40,9%
- Kruiskamp-Midden	1.996	22,0%	19,8%	52,1%	13,5%	38,5%	58,1%
- Kruiskamp-Zuid	1.933	21,0%	12,6%	57,2%	19,7%	45,5%	48,6%
Amersfoort	157.448	24,2%	15,4%	45,7%	7,6%	25,0%	29,4%

Uit www.amersfoortincijfers.nl

3.11 Bevolking

- De Koppel en Kruiskamp tellen, in vergelijking met Amersfoort, veel dertigers: jonge een- en tweepersoons huishoudens. De Koppel kent daarnaast ook veel vergrijzing van 50-plussers: vooral zeventigers zijn er oververtegenwoordigd. Kruiskamp is minder vergrijsd en telt relatief veel jonge kinderen.
- Beide wijken tellen verhoudingsgewijs veel alleenstaanden. De Koppel huisvest daarnaast ook veel eenoudergezinnen.
- In zowel De Koppel als Kruiskamp heeft een aanzienlijk deel van de bevolking een niet-westerse achtergrond. Tegelijkertijd daalde dit aandeel in de afgelopen jaren, waar het in andere wijken van Amersfoort juist toenam.

Sterkte: Diversiteit van de beide wijken

Zwakte: Wordt deze diversiteit ook benut

3.12 Wonen

De Koppel kent een hoog aandeel sociale huurwoningen (57,5%), in Kruiskamp is dat iets minder. De afgelopen jaren lieten wel een kleine daling zien van het aandeel sociale huur als gevolg van verkoop van huurwoningen en door vervangende nieuwbouw.

Sterkte: Hoog aandeel sociale huurwoningen: toegankelijkheid.

Sterkte: Renovaties hebben de uitstraling van de wijk verbeterd.

Zwakte: Te weinig diversiteit in aanbod woningen.

3.13 Werk en inkomen

- Het gemiddeld inkomen per huishouden in de wijken De Koppel en Kruiskamp is laag en de wijken tellen relatief veel huishoudens met een minimum inkomen. Dit geldt voor alle buurten met uitzondering van het Gildekwartier in De Koppel. De verschillen met de rest van Amersfoort zijn in de afgelopen jaren verder toegenomen.
- Beide wijken tellen een hoog aandeel werkzoekenden en mensen die zijn aangewezen op bijstand. Wel is het aantal bijstandsontvangers tussen 2015 en 2020 in met name Kruiskamp gedaald.

- Bewoners van Kruiskamp zijn doorgaans lager opgeleid dan de gemiddelde Amersfoorter. Dat geldt in mindere mate ook voor De Koppel, waar het aandeel lager opgeleiden in het Gildekwartier het wijkgemiddelde naar beneden haalt.

Zwakke: Hoog aantal werkzoekenden.

Banen en bedrijvigheid

De Koppel telt 298 bedrijfsvestigingen. Het overgrote deel daarvan, 250 vestigingen, betreft een eenmansbedrijf (ZZP). De wijk biedt aan bijna 900 mensen een baan. De meeste banen leveren de sectoren onderwijs (285 banen), handel en reparatie (112), gezondheid en welzijn (94) en horeca (91).

Kruiskamp telt 635 bedrijfsvestigingen, waarvan 530 ZZP. De wijk biedt aan 1.551 mensen een baan. De meeste banen leveren de sectoren gezondheid en welzijn (423), onderwijs (296 banen), handel en reparatie (264) en onderzoek, advies en overige specialistische dienstverlening (175). De zzp-ers in Kruiskamp en Koppel zijn vooral werkzaam in (publieke, commerciële en overige) dienstverlening en in handel, logistiek & transport. Het aandeel zzp-ers t.o.v. de totale bevolking in Kruiskamp (8,8%) is vergelijkbaar met het gemiddeld in Amersfoort (8,9%). In de Koppel ligt dit cijfer met circa 8,5% iets lager.

3.14 Gezondheid, zorg en welzijn

Veel cijfers over de gezondheid zijn afkomstig van de GGD en alleen beschikbaar voor de wijken De Koppel en Kruiskamp samen.

- De cijfers laten zien dat zowel de gezondheid van volwassenen tot 65 jaar als van 65-plussers minder goed is dan gemiddeld in Amersfoort. Ook is er vaker sprake van overgewicht onder de volwassenen onder de 65. Voor senioren ligt dit rond het Amersfoortse gemiddelde.
- Toch blijken uit een andere bron (Stadspeiling) de volwassen bewoners van met name De Koppel overwegend positief over hun gezondheid: in De Koppel geeft men zichzelf gemiddeld een 7,8 tegen een 7,5 voor Kruiskamp.
- Onder volwassenen van beide wijken samen is vaker sprake van sociale isolatie van volwassenen tot 65 jaar en voelt men zich vaker eenzaam.
- Onder jongeren is het percentage dat overgewicht heeft hoog: bijna tweemaal zo hoog als gemiddeld in Amersfoort
- Eenzaamheid onder ouderen wordt door de huisartsen en ggd als probleem genoemd.
- Actueel is lage vaccinatiegraad onder de bewoners.
- Verder zijn er voor jongeren van 13-17 jaar in Kruiskamp aanvullende cijfers beschikbaar. Jongeren in Kruiskamp bewegen minder dan gemiddeld in Amersfoort (39% beweegt 5 dagen minimaal een uur, tegenover 47% gemiddeld in Amersfoort). Ook sporten de jongeren hier minder dan gemiddeld (68,6% in Kruiskamp tegenover gemiddeld in Amersfoort 79,3%) en zijn ook minder jongeren daar lid van een sportvereniging (50,7% tegenover gemiddeld in Amersfoort 72,9%). Sowieso ligt het lidmaatschap van een vereniging (cultuur, sport, etc.) bij jongeren in Kruiskamp een flink stuk lager dan gemiddeld (66,4% tegenover gemiddeld in Amersfoort 80%). Daarnaast heeft een hoger percentage jongeren in Kruiskamp risico op psychosociale problemen (36,3% tegenover gemiddeld in Amersfoort 24,2%). Voor De Koppel ontbreken deze gegevens (bron: Jeugdgezondheidsmonitor GGD Regio Utrecht, 2019).
- Het aandeel huishoudens dat gebruik maakt van het wijkteam ligt in De Koppel en Kruiskamp fors hoger dan in Amersfoort gemiddeld.
- Ook is er veel vaker sprake van stapeling in de beide wijken, waarbij huishoudens gebruik maken van 2 of 3 verschillende wetten (Participatiewet, Wmo en/of Jeugdzorg. Dit hoge aandeel komt waarschijnlijk vooral door gebruik van de bijstand. Het aandeel bijstandsontvangers is hier relatief hoog.

- Het aandeel jongeren dat gebruik maakt van Jeugdzorg is juist laag in De Koppel. Vaak blijkt dat de lichtere vorm van jeugdzorg meer dan gemiddeld gebruikt wordt door huishoudens met een hogere opleiding. Mogelijk komt dit doordat zij de wegen naar professionele hulpverlening beter weten te vinden of dat zij dit ‘normaler’ vinden.

Zwakte: Huishoudens weten de professionele hulpverlening niet te bereiken.

Zwakte: Er sporten relatief weinig jongeren. Er worden wel sportactiviteiten aangeboden, maar hier wordt niet iedereen mee bereikt. Er is overgewicht bij bewoners onder 65 jaar. Er zijn nu beperkte binnensport locaties. Het gerucht is er dat de sportvelden van APWC worden genoemd voor woningbouw.

Zwakte: Eenzaamheid onder ouderen.

Zwakte: Lage vaccinatiegraad m.b.t. corona.

3.15 Leefbaarheid en veiligheid

- Bewoners van De Koppel en Kruiskamp beoordelen het leefklimaat minder positief dan gemiddeld in Amersfoort. Het rapportcijfer voor de woning en de buurt is met name in Kruiskamp flink lager en ook de sociale cohesie ligt ruim onder het Amersfoortse niveau. Er lijkt sprake van samenhang met de diversiteit aan bevolkingsgroepen en de soms botsende culturen.
- De bewoners van beide wijken voelen zich redelijk gehecht aan hun buurt en dit is sinds 2015 ook toegenomen.
- Het oordeel over de fysieke kwaliteit van de leefomgeving - wat vooral duidt op de afwezigheid van zwerfvuil, hondenpoep en vernielingen - wordt in beide wijken als laag ingeschat. Uit de antwoorden blijkt dat bewoners zich vooral storen aan zwerfvuil in de openbare ruimte.
- Het aantal misdrijven ligt in beide wijken rond het gemiddelde van Amersfoort en is in Kruiskamp juist laag en daalde in de afgelopen vier jaar sterker dan in Amersfoort.
- De Koppel scoort vergeleken met Amersfoort iets hoger op geweldsmisdrijven, Kruiskampers hebben iets vaker te maken met (brom)fietsdiefstal. Maar beide wijken kennen naar verhouding weinig woninginbraken en autokraken.
- Met het aantal meldingen van jeugdoverlast per 1000 inwoners steekt met name De Koppel ongunstig af ten opzichte van het gemiddelde van Amersfoort. Bewoners van deze wijk noemen dit ook relatief vaak als buurtprobleem. Overigens is de sterke toename van het aantal meldingen in 2020 vooral toe te schrijven aan corona: het zich niet houden aan coronaregels, zoals afstand houden en het vermijden van groepsvorming.
- Ook de hoge score voor overlast komt deels voort uit de ervaren jeugdoverlast. Daarnaast is er - vooral in Kruiskamp vaker sprake van drugsoverlast.

Sterkte: Bewoners zijn gehecht aan hun buurt.

Zwakte: Jeugd overlast en drugsoverlast.

Zwakte: Zwerfvuil en vernielingen.

3.16 Top - vijf van buurtproblemen

Top-vijf buurtproblemen 2019 (2017)

De Koppel	Kruiskamp
1 (1) rommel op straat	1 (1) rommel op straat
2 (3) parkeeroverlast / gebrek parkeerruimte	2 (2) te hard rijden
3 (2) overlast van groepen jongeren	3 (4) parkeeroverlast / gebrek parkeerruimte
4 (-) onoverzichtelijke verkeerssituaties	4 (3) drugsoverlast

Zwakte: Parkeeroverlast Neptunusplein: aanvullend op punten hierboven.

3.17 Milieu en duurzaamheid

- Het aandeel adressen met zonnepanelen is in de Koppel relatief hoog en in Kruiskamp relatief laag. Wellicht komt dit in de Koppel door de vrij nieuwe koopwoningen in het Gildekwartier. Het lage percentage in Kruiskamp kan te maken hebben met veel sociale huurwoningen en lage inkomens.
- Verder is er sprake van verstening in beide wijken: een groot deel van het gebied is verhard, wat weer kan leiden tot hittestress en een slechte afwatering in tijden van overvloedige regen.
- Beide wijken liggen onder het gemiddeld aardgasgebruik in Amersfoort, vooral de Koppel heeft een laag verbruik. Dit hangt onder meer samen met het hoge aandeel (deels gerenoveerde) flats en de relatief nieuwe (en dus beter geïsoleerde) woningen in het Gildekwartier. En het feit dat het doorgaans om flats en kleinere woningen gaat.⁴
- Ook het elektriciteitsgebruik ligt iets lager dan gemiddeld in Amersfoort.

Hittestress en wateroverlast

In De Koppel/Kruiskamp is veel hittestress, waarbij de verstening van tuinen in deze wijken niet meehelpt. Overlast na extreme regen valt mee ten opzichte van de Stadskern, al is het wel een stuk hoger dan buiten de stad.

Sterkte: De Koppel heeft relatief veel zonnepanelen.

Zwakte: Verstening.

⁴ De energielabels kunnen ook iets zeggen over het aardgasgebruik. Informatie hierover is echter zeer onvolledig.

4 Sterkte-zwakte analyse

Voor de genoemde wijken is een Sterkte-zwakte analyse gemaakt. Hierbij is de inbreng van verschillende partners in de wijk gebruikt: bewoners, politie, welzijnsinstellingen en gemeentelijke afdelingen. Ook is input gebruikt uit het Wijkplan van Indebuurt033, het onderzoek Leefbaarheid en Veiligheid 2017, het coalitieakkoord en de wijkatlas van de gemeente Amersfoort.

In het Wijkplan dat welzijnsorganisatie Indebuurt033 maakt op basis van input van bewoners is er op sociaal gebied veel informatie naar voren gekomen. Bijvoorbeeld dat bewoners het imago in de wijk de Koppel willen versterken. In het Wijkplan zijn er op dit gebied doelen gesteld samen met de bewoners. Enkele van deze doelen gaan verder dat het sociaal domein, omdat het ook over veiligheid en de fysieke buitenruimte gaat. Daarom worden deze doelen betrokken bij de prioriteiten in dit Plan van aanpak, zodat beide plannen elkaar versterken.

Op basis van onderstaande analyse komen we tot de specifieke ambities en doelen van het gebied in beeld en prioriteiten. Zij belicht de kansen en bedreigingen die zich afspelen in het gebied. Korte geformuleerde trends en ontwikkelingen, die het gebied beïnvloeden en die genoemd en besproken zijn in de participatie Binnenstad:

- Transformatie langs Eem en Spoor met ca 6000 verwachte nieuwe inwoners. In het algemeen letten op de samenhang op de grensgebieden.

- Opgave om de verbinding tussen Stationsgebied en Binnenstad te versterken.

- Planvorming Stadsring: Er loopt nu onderzoek naar verkeersstromen (plan Mondriaan).

- Verhaal van Amersfoort: Hoe verwoorden mensen de stad. Verleden vormt de toekomst.

Binnenstad als axioma. Vertaling naar de omgeving is de kracht.

- Podiumvisie: functies zijn goed, maar niet op de juiste plek. Hoe kunnen we dit ontwikkelen?

- Aflopen programma visie Stadshart. Visies op pleinen/verlichting/fiets parkeren, die uitvoering vragen. Nadenken ook over de verbindingen tussen de pleinen. Keuzes maken in de openbare ruimte.

- Het herstel van corona en risico's van ondermijning.

- Zorgen om gentrification de binnenstad. Het proces dat huizen/buurtten worden opgeknapt, maar armere stadbewoners worden verdreven voor rijkere stadbewoners. Hierbij is de landelijke trend, dat er ook voor huurhuizen wordt opgeboden.

- Positie binnenstad Amersfoort t.o. andere binnensteden vraagt nog nader onderzoek.

- Waarborgen van een inclusieve omgeving.

- Versterking van de musea.

Sterkte - zwakte analyse Binnenstad

Sterktes	Zwakten
<ul style="list-style-type: none"> • Cultuurhistorisch centrum • Aanwezigheid van actieve bewoners met diverse buurtinitiatieven • Aanwezigheid van voorzieningen (NS station, gezondheids- en winkelcentra, musea, hogeschool Utrecht, MBO culturele voorzieningen, pleinen) • De pleinen als belangrijk ontmoetingsplekken in het gebied • Hoogopgeleide bewoners • Ondernemers zijn georganiseerd in OBA/VEBA en hebben diverse initiatieven 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwerfafval • Bewoners voelen zich wel eens onveilig in de eigen buurt • Fietsparkeren overlast • Samenhangende en overkoepelende visie ontbreekt op de Binnenstad • In de druk op de openbare ruimte moeten keuzes gemaakt worden. Verrommeling ligt op de loer. • In de beleving van de verkeersveiligheid zijn nog aandachtspunten.

<ul style="list-style-type: none"> • Veilig uitgaan wordt vanuit een bestaande structuur gemonitord. 	
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Visie ontwikkeling pleinen en geldt voor o.a. Varkensmarkt tm Eemplein • Visie de Hof, Groenmarkt, ontwikkelen visie de Kamp • Kansen voor duurzaamheid: vergroening van de stad Groei van het Eemkwartier • Versterking van de musea Waarborgen van een inclusieve omgeving 	<ul style="list-style-type: none"> • Onvoldoende waterberging • Hittestress door verstening • Leegstand van winkels/bedrijven • Groei van harde horeca • Jongeren en dak- en thuislozen overlast • Sociale cohesie onder druk door gentrification • Drugsoverlast en criminaliteit

De trends en ontwikkelingen in De Koppel:

- Vernieuwing van riolering in Jericho en Jeruzalem. Plannen voor sloop vanuit de Alliantie voor Jericho.
- Gildekwartier: beheersbaar houden van leefbaarheidsproblematiek in de buurt Eemplein
- Meridiaan: leefbaarheid en jongeren. Zorgen voor verplaatsen functie buitenkast tegenover het sportveld.
- Realiseren van activiteiten voor jongeren (meisjes en jongens).
- Imago van het gebied versterken.

De trends en ontwikkelingen in Kruiskamp:

- Neptunusplein en omgeving: aanpak verkeersproblematiek en zwerfafval
- Parkweelde: sloop en nieuwbouw.
- Op sociaal domein goed afgestemd verhaal met wijkplan in de buurt en buurtbestuur: zorgen dat bewoners en nieuwkomers hun plek weten te vinden.
- Koesteren van vrijwilligers, die zich inzetten voor de buurt: via actie steenbreken, sociale initiatieven als buurtcamping, buurtvaders.

Sterkte - zwakte analyse Kruiskamp en de Koppel

Sterktes	Zwakten
<ul style="list-style-type: none"> • De wijken hebben relatief groot aantal jonge bewoners. • Aanwezigheid van actieve bewoners-/wijkleden met veel buurtinitiatieven • Aanwezigheid van voorzieningen gezondheids- en winkelcentra, speeltuin(en), sportpark, basis - en vo scholen). Mogelijkheden voor ontwikkelen wijkeconomie • Plekken voor de buurt: de witte vlinder, apostolische gemeenschap, de buurtkasten, en sportplekken belangrijk ontmoetingsplekken in het gebied. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onoverzichtelijke verkeerssituatie en uitstraling winkelcentrum Neptunusplein • Uitstraling winkelstrip Meridiaan • Rommel op straat (rondom de vuilcontainers en Winkelcentrum Neptunusplein) • Zijn er de juiste voorzieningen? • Er zijn concentraties corporatiewoningen. De sociaaleconomische positie van de bewoners is hier lager dan in de rest van de wijk • Te kort aan jongerenvoorzieningen en kinderactiviteiten (Wijkplan

<ul style="list-style-type: none"> • Diversiteit van bewoners • De wijk de Koppel heeft relatief veel zonnepanelen. 	<p>Indebuurt033). Beperkte binnensportvoorzieningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewoners in met name de Koppel voelen zich wel eens onveilig in de eigen buurt • Verstening van de buurt • Eenzaamheid onder ouderen • Lage vaccinatiegraad m.b.t. covid
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Herinrichting en groot onderhoud openbaar gebied Jericho en Jeruzalem. Aandacht voor de cultuurhistorische kant. • Grote maatschappelijke participatie/ betrokkenheid bewoners • Aanwezigheid centra voor ontmoeting • Meer benutten van diversiteit van de bewoners van de wijken • Vanuit de werkgelegenheidsvisie liggen er kansen op wijkniveau 	<ul style="list-style-type: none"> • Overgewicht in beide gebieden onder de 65 jaar • Men ervaart te weinig cohesie • Beiden wijken zijn versteend, waardoor men last heeft van hitte en wateroverlast. • Er wordt te weinig gesport door jongeren. • Jongerenoverlast. • Drugsoverlast

5. Prioriteiten vanuit het gebied

Op basis van de Sterkte-zwakte analyse worden in de Binnenstad, Kruiskamp en de Koppel binnen de volgende thema's de volgende prioriteiten ervaren:

5.1 Thema Groeiende stad

- **Prioriteit 1**
Verbeteren openbare ruimte (Autoluw, Fietsparkeren/afval/zwerfvuil/ontwikkeling pleinen)
- **Prioriteit 2**
Visievorming over langere termijn en integraal (Sociaal, fysiek, veilig, economie, cultuur)

5.2 Thema Duurzame Stad

- **Prioriteit 3**
Klimaatdoelen centraal

5.3 Thema Inclusieve en Veilige stad

- **Prioriteit 4**
Versterken van ontmoeting en onderling contact
- **Prioriteit 5**
Een veilige woonomgeving en versterken werkomgeving (tegengaan ondermijning)

In de volgende paragrafen worden deze prioriteiten vertaald in activiteiten.

5.1 Thema Groeiende stad

Prioriteit 1: Verbeteren openbare ruimte (Autoluw, Fietsparkeren/afval/zwerfvuil/ ontwikkeling pleinen)

In de Binnenstad blijft het onderhoud en de uitstraling zowel voor haar bewoners als voor haar bezoekers en als visitekaartje van de stad heel belangrijk. Vanuit het programma visie stadshart worden er nu visies op de pleinen opgesteld in participatie met de stad. Bij Varkensmarkt en de Kamp zullen deze visies ook uitvoering krijgen. Bij de andere pleinen kan de visie onderlegger worden om te onderzoeken wat er te realiseren valt. In het bijzonder noemen we hier ook het Eemplein.

19

Het autoluw is in gang gezet, maar dit vraagt nog wel samenwerking met bewoners en ondernemers om dit soepeler te laten verlopen. Dit geldt ook voor de voorbereiding van de evaluatie van dit beleid, zoals dit nu is ingezet.

De ergernissen, zoals er nu zijn m.b.t. fietsparkeren en (zwerf)afval vragen ook een gezamenlijke inspanning op zowel beleid als uitvoerend niveau. Zo streven we naar een afvalloze stad in 2030 waarbij we geleidelijk overstappen op een nieuw inzamelsysteem van (bedrijfs)afval. We noemen dit omgekeerd inzamelen.

Bij Kruiskamp en De Koppel ligt nu de focus op het Neptunusplein en de Meridiaan. Bij het Neptunusplein is dit een combinatie van verkeersoverlast en (zwerf)afval. Ook vraagt dit aandacht vanuit de samenstelling van de soort winkels. Bij de Meridiaan is het een combinatie van de strip als hangplek, (zwerf)afval en samenstelling van deze strip qua winkels.

1.1	Ontwikkelen openbare ruimte Binnenstad	Gewenst resultaat
	<ul style="list-style-type: none"> * Aanpakken fietsparkeren in Binnenstad. Hierbij organiseren dat diverse afdelingen intern en bewoners en ondernemers uit de stad betrokken zijn. * Aanpakken (zwerf)afval in Binnenstad. Zie boven bij fietsparkeren. * Beleving verkeersveiligheid: Autoluwe binnenstad zo optimaal mogelijk laten functioneren. Zorgen voor input voor evaluatie vanuit diverse partijen. * Inzet van de coronamiddelen om bv. leegstand tegen te gaan in de Binnenstad Meedenken en betrekken stad en intern. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fietsparkeren is goed georganiseerd in de Binnenstad. - Werkende aanpak voor (zwerf)afval. Nieuwe afvalbakken zijn gerealiseerd. - Beter beleving verkeersveiligheid Binnenstad - De leegstand heeft een invulling met draagvlak gekregen
1.2	Aanpak parkeeroverlast en (zwerf)afval bij Neptunusplein.	
	<ul style="list-style-type: none"> * Zorgen voor betrokkenheid bewoners en ondernemers en interne afstemming. <p>Aanpak (zwerf)afval rest buurt.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Successen van Neptunusplein benutten en implementeren met afdelingen intern, bewoners en ondernemers. 	<ul style="list-style-type: none"> - Beter benutten van aanwezige parkeercapaciteit, benodigde aanpassingen parkeerroute, inzetten op gedragsverandering rond afval. - Een schonere openbare ruimte.
1.3	Aanpak problematiek Meridiaan.	

	* We zorgen voor gesprek ondernemers onderling, met partners en interne afstemming.	- Betere schonere uitstraling van deze winkelstrip - Alternatieven zijn gerealiseerd voor jongeren om er niet te hangen zoals bv sport buiten.
--	---	---

Prioriteit 2

Visievorming over langere termijn en integraal (Sociaal, fysiek, veilig, economie, cultuur)

Voor de binnenstad is er een visie stadshart. Deze wordt door velen gezien als een uitvoeringsprogramma voor dit gebied, maar er is behoefte om deze visie nog voor een langere tijd en specifiek per onderdeel uit te werken.

Zo wordt er nu per plein een visie ontwikkeld, maar ontbreekt nu een visie op het totaal van de pleinen van de Binnenstad en het Eemplein. Waar willen we met de stad naar toe m.b.t. deze pleinen? Hoe willen we dat de pleinen elkaar versterken, zodat Amersfoort een aantrekkelijke en inclusieve stad is voor de huidige en toekomstige bezoekers, bewoners en ondernemers. Hier zullen ook zoveel mogelijke perspectieven in moeten worden meegenomen, om tot een rijke en scherpe visie te komen. Denk aan de economische, culturele, fysieke, sociale en veiligheidsperspectieven. Zo wordt binnen de afdeling cultuur gewerkt aan een breed gedragen podiumkunsten visie die onderdeel moet zijn van de visie op het totaal van de Binnenstad en het Eemplein.

Een visie op de pleinen kan een aanzet worden voor visievorming op veel meer onderwerpen, waar de stad behoefte heeft aan meer lange termijn. Dit alles ook in het licht van een groeiende stad. Het zal ook lonen om de binnenstad van Amersfoort te vergelijken met andere vergelijkbare binnensteden.

Voor Kruiskamp en de Koppel is er ook visie nodig, maar meer vanuit wonen als vertrekpunt. In deze wijken zijn al veel vernieuwingsprojecten geweest en zijn ook nu plannen in uitvoer en gepland. Zo is recentelijk voor Jericho bekend geworden, dat hier plannen voor sloop nieuwbouw liggen. Vanuit de stad ligt er een stedelijke opgave om uitbreidingen te realiseren. Welke bijdrage kunnen bewoners van Kruiskamp de Koppel leveren, die ook de buurt ten goede komen. Om het wonen in specifiek de Koppel aantrekkelijker te maken, wordt er ook nu onderzocht op welke wijze haar imago versterkt kan worden.

2.1	Gezamenlijk proces in ontwikkelen visie	Gewenst resultaat
	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling van visie op het geheel aan pleinen en de verbindingen in de Binnenstad. Met betrokkenen een totaal visie ontwikkelen. <p>* Hoe zien we de Binnenstad als woonomgeving? Hoe divers willen en kunnen we dit maken? Nader verkennen intern en extern. Hier ook integraal naar kijken met blik cultuur, economie, fysiek, sociaal en veilig.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pleinen vullen elkaar aan, hebben een identiteit, waar ook evenementen bij aansluiten. - Visie op wonen, werken en recreëren in de Binnenstad en Eemkwartier.
2.2	<p>Ontwikkelen van visie op wonen in Kruiskamp de Koppel.</p> <p>* Waar wil je heen met de wijken? Met de Alliantie, bewoners en intern hierover in gesprek. Bij meer woningen ook meer druk op verblijfsgroen en ruimte om te spelen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een visie voor 10 jaar, die richting geeft voor het wonen in de wijk.
2.3	<p>Versterken van het imago van de Koppel, specifiek de Meridiaan en haar omgeving</p> <p>* Met Academie van de stad en Alliantie een product ontwikkelen, dat hierbij kan helpen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Imago van de Koppel is verbeterd

5.2 Thema Duurzaamheid

Prioriteit 3 Klimaatdoelen centraal.

In het coalitieakkoord 2018-2022 'Samen aan de slag voor duurzame groei' is duurzaamheid en een schoner milieu, een belangrijke doelstelling. Samen met allerlei partijen uit de stad werken we aan de verduurzaming van de woon- en werkomgeving.

Zowel in de Binnenstad, als in Kruiskamp en De Koppel leven de thema's, die je hierbij kunt bedenken. Zo heeft men nu al op de warme dagen last van hittestress in de (binnen)stad. In Kruiskamp en De Koppel leeft het om de openbare ruimte, maar ook de privé tuinen te vergroenen etc. Bewoners voelen dat we een bijdrage moeten leveren als stad, als wijk, om een bijdrage te leveren om de klimaatdoelen te halen.

21

3.1	Ontwikkelen wijkwarmte plan	Gewenst resultaat
	<ul style="list-style-type: none"> * In de Binnenstad de hitteplekken in beeld brengen en hierbij passende maatregelen bedenken. Samen met bewoners en ondernemers afgestemd met intern onderzoeken wat men wil en kan. Denk aan bv vergroening op particuliere terreinen (ook scholen). * Pilots voor deelmobiliteit (bv MaaS). Dit proces blijven toetsen bij betrokkenen in de Binnenstad. * In Kruiskamp en De Koppel de plekken geleidelijk vergroenen, waar dit kan. Bewoners, partners in beeld brengen, waar men dit wil.	<ul style="list-style-type: none"> - Samen met bewoners/ondernemers en bezoekers ideeën ontwikkelen om de hitteplekken te verkoelen. - Vaststellen of pilots permanent beleid worden. - Deze wijken zijn een voorbeeld van het vergroenen van de buurt.

5.3 Thema Inclusieve en Veilige Stad

Prioriteit 4 Versterken van ontmoeting en onderling contact

In de Binnenstad komen diverse groepen samen: de bezoeker, de bewoner, de ondernemer, dak- en thuislozen. Rond deze laatste groep is rond de Haag een beheergroep en is er in het overleg van het Eemplein ook vertegenwoordiging vanuit het Smalle Pad. De binnenstad heeft als motto: de stad is voor en van iedereen. Dat is een hoge ambitie, waar op diverse manieren aan gewerkt moet worden.

In Kruiskamp en de Koppel is de cohesie goed. Men mist wel de plekken, waar men elkaar kan ontmoeten. Er zijn op zich wel plekken, waar men kan samen komen. Denk aan het apostolisch genootschap in De Koppel en de Witte Vlinder in Kruiskamp. Deze ruimtes moeten gereserveerd worden, wat voor sommige bewoners drempelverhogend werkt. Voor de jongeren liggen er kansen op ruimtes, waar men kan samenkomen. Deze moeten nog wel verzilverd worden.

Overleven is een kenmerk van diverse bewoners van Kruiskamp en De Koppel. Dit moeten we meenemen in het verbeteren van de leefbaarheid. Hoe gaan we om met de sociale cohesie in deze buurten? Levert nieuwbouw ook wat op voor de huidige bewoners. Hoe faciliteren we ook voor de huidige bewoners. Zie ook prioriteit 2.

22

4.1	Versterken van sociale cohesie in beide gebieden	Gewenst resultaat
	<ul style="list-style-type: none"> * Zorgen voor ontmoeting tussen de diverse groepen (zoals hierboven benoemd) in de Binnenstad. Zie ook het wijkplan van Indebuurt033. Aandacht ook voor personen met verward gedrag. * Tegengaan van ontmenselijking, maar ook benutten van digitale middelen. * Faciliteren van de ontmoeting in de openbare ruimte. Denk ook aan urban sport, talentontwikkeling	-Er is meer gemeenschappelijkheid en hiermee meer veerkracht.
4.2	De kansen verzilveren voor ruimten in KK, waar jongeren kunnen samenkomen. <ul style="list-style-type: none"> * Zowel binnen als buiten dit verkennen. Mogelijkheid van een multifunctionele sportaccommodatie verkennen en onderzoeken.	-Er is een dekkend aanbod voor de jongeren, die aansluit bij hun behoeften.
4.3	De groepen begeleiden, die minder goed de weg weten te vinden om ontmoeting te realiseren. <ul style="list-style-type: none"> *Thema's meenemen als gezond gewicht, bewegen. Dit ook breed trekken naar o.a. benutten fysieke ruimte in de wijk. Initiatieven ontplooiën om de diversiteiten van de wijken beter te benutten.	- Er zijn initiatieven gerealiseerd, waar diverse bewoners elkaar kunnen ontmoeten en ondersteunen. Wijken zijn meer inclusief
4.4	Met oud en nieuw een gemeenschappelijke aanpak <ul style="list-style-type: none"> * Met betrokkenen zorgen voor een goed afgestemd draaiboek voor deze dag.	- Een feestelijk en goed voorbereid oud en nieuw

Prioriteit 5 Een veilige woonomgeving en versterken werkomgeving (tegengaan ondermijning)

We werken aan een veilige woon en willen de werkomgeving versterken. Door de corona omstandigheden kunnen ondernemers nu vatbaar zijn voor ondermijning. Dit is dan ook een aandachtspunt voor beide wijken, waar we o.a. met voorlichting en het agenderen bij overleggen over in gesprek zijn met ondernemers.

Evenementen zijn een belangrijk onderdeel van de Binnenstad. De (fysieke) veiligheid van deze routes verdienen aandacht. Dit zal ook met partners en intern in beeld worden gebracht en worden vertaald naar een zorgvuldig beleid.

Verder zien we dat er veel appèl is op toezicht. Met partners, bewoners en ondernemers en intern zullen we tot voorstellen komen om toezicht meer in haar preventieve kracht te zetten.

Voor zowel Kruiskamp de Koppel als de Binnenstad willen we nader verkennen op welke wijze de wijkeconomie kan gaan bloeien. Welke kansen zijn er om zo de werkomgeving te versterken.

In Kruiskamp de Koppel speelt stedelijke problematiek zoals jeugd en drugsoverlast. Vanuit het kernteam Jeugd willen we het dragelijk blijven houden voor deze buurten.

5.1	Bevorderen veiligheid in de Binnenstad	Gewenst resultaat
	<p>*Zie ook 4.1. Meer verbinding biedt ook meer veerkracht. Bewust wording en zichtbaar maken van ondermijning. Dit op de agenda zetten bij overleggen.</p> <p>* Te hard rijden aanpakken. Zorgen dat signalen goed bij elkaar komen en aangepakt kunnen worden.</p> <p>* Voor evenementen zorgen dat preventief brandweer en diensten (qua o.a. belastbaarheid wegen)veilig kunnen aankomen. Dit intern en met de stad in kaart brengen.</p> <p>* Toezicht moet keuzes maken op inzet. Met o.a. kernteam hier richtingen in ontwikkelen.</p> <p>* Verkennen van kansen voor wijkeconomie (geldt ook voor KK. Met experts en betrokkenen uit de wijk, de kansen in beeld brengen.</p>	<p>- Ondermijning krijgt geen/weinig kans tot ontwikkeling in de Binnenstad</p> <p>- Bewoners ervaren verkeersveilige Binnenstad.</p> <p>- Er is beleid op toegankelijkheid Binnenstad</p> <p>- Toezicht is gericht op preventie</p> <p>- Wijkeconomie is versterkt in beide gebieden.</p>
5.2	<p>Bevorderen veiligheid in Kruiskamp en De Koppel.</p> <p>Zie ook 4.2. Zorgen voor zowel een preventief aanbod, als effectieve reactieve aanpak. Alert zijn op stedelijke problematiek, zoals criminaliteit en drugsoverlast. In het kernteam(jeugd) dit op agenda houden met input van experts.</p>	<p>Partners en bewoners in de wijk werken goed samen</p>

Bijlage 1

Benutte beleidskaders voor dit document en vervolg.

Bijlage 2

Planning uitwerking prioriteiten

Bijlage 1
 Relevante kaders per prioriteit

Prioriteiten	Kaders
Prio 1 Verbeteren openbare ruimte	Meerjaren uitvoeringprogramma (MJP) stedelijk beheer 2021-2024
	Fietsplan Amersfoort Fiets en uitvoeringsplannen
	Evaluatie autoluw
	Nota detailhandel 2021
Prio 2 Ontwikkelen visie	Te ontwikkelen herstelplan corona
	VO's diverse pleinen/gebieden: Varkensmarkt/Hof, Groenmarkt/de Kamp/OLV/Eemplein
	Te ontwikkelen verbinding pleinen
	Visie Stadshart (en evaluatie)
	Te ontwikkelen integrale visie
	Deltaplan wonen
Prio 3 Klimaatdoelen centraal	Toekomstvisie Podia
	Rapportage duurzame stad 2020
Prio 4 Versterken Sociale Cohesie	Nota van uitgangspunten themagericht omgevingsplan Energietransitie
	Amersfoort Inclusieve Stad beleidskader 2021-2026
	Evaluatie Wijkcentra
	Wijkplan Kruiskamp, de Koppel, Binnenstad 2021 (en oplegger voor 2022-2023)
	Quickscan Veerkracht Amersfoort
	Prestatieafspraken met corporaties
Prio 5	Integraal Veiligheidsprogramma 2020-2022
	Onderzoek betaalbare bedrijvigheid

Bijlage 2

Planning 2022 Binnenstad kernteam

Werkwijze: per keer ook bepalen wie trekkers kunnen zijn/ ideeën kunnen leveren/uitwerker. Waar kan/bekend inzetten van datagedreven methodiek.

Prioriteiten	Specialisten	Resultaten	Bijz	Maand
Verbeteren openbare ruimte	Senior LO Projectleiders (coördinator) Economie	Fietsparkeren (Zwerf)afval Beleving verkeersveiligheid Invullen lege panden	Zoveel mogelijk in huidige structuren/ev. Denkgroepje? Betrekken bewoners/ondernemers Actuele projecten uit MJP	Januari
Visievorming	Team Centrum Programma team	Visie op pleinen en verbindingen Start bredere visie		Februari
Klimaatdoelen	Senior Lo	Hitteplekken verkoelen	Betrekken bewoners en ondernemers	Maart
Versterken sociale cohesie	Samenleven De Haag	Ontmoetingen organiseren Aandacht verward gedrag		April
Bevorderen veiligheid	Ondermijning Economie LO	Ondermijning in beeld Bevorderen wijkeconomie Toegankelijkheid Beleving verkeersveiligheid Versterken preventie toezicht		Mei
Prio 1				Juni
Prio 2				Juli
Prio 3				Sept
Prio 4				Okt
Prio 5				Nov
Evaluatie 1 ^e jaar				De

